

ԱՐՄԵՆ ՀԱՐԱԳՅՈՋՅԱՆ

ՊԱՏՄԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՏԴ 913:94(475.25)
ԳՄԴ 26.8+63.3 (5<)
Ղ 462

Խմբագիր՝ Բ.Գ.Թ. Ա. Ասոյան

Ղարագյոգյան Ա. Հ.

Ղ 462 Պատմաաշխարհագրական ուսումնասիրություններ/-
Ա. Հ. Ղարագյոգյան, Եր.: Հեղ. հրատ., 2015. – 88 էջ:

Աշխատությունը նվիրված է Հայկական լեռնաշխարհի երկրամասերի
պատմաաշխարհագրական ուսումնասիրությանը:
Գիրքը նախատեսված է պատմաբանների, ուսանողների և հայոց
պատմության հարցերով հետաքրքրվողների համար:

ՀՏԴ 913:94(475.25)
ԳՄԴ 26.8+63.3 (5<)

ԽՄԲԱԳՐԻ ԿՈՂՄԻՑ

Ա. Ղարագյոգյանի գիտական հետաքրքրությունների ոլորտը
հայոց պատմությունն է, մասնավորապես հին շրջանը: Այս առու-
մով բացառություն չէ ներկա աշխատությունը: Այն նվիրված է Հայ-
կական լեռնաշխարհի առանձին երկրամասերի և հարակից տա-
րածաշրջանների պատմաաշխարհագրական ուսումնասիրությա-
նը: Հեղինակն օգտագործել է ինչպես հայտնի փաստական նյութը,
այնպես էլ հարցի վերաբերյալ եղած գիտական գրականությունը:
Տվյալների պակասը լրացվել է դիցաբանական պատկերացումնե-
րի ու ժողովրդական հավատալիքների մեկնաբանություններով և
տեղանունների ստուգաբանական դիտողություններով: Արդյուն-
քում Ա. Ղարագյոգյանին հաջողվել է եղած նյութի սահմաններում
ամբողջացնել ուսումնասիրվող տարածաշրջանների պատմաաշ-
խարհագրական ընդհանուր նկարագիրը և, որ ավելի կարևոր է,
ներկայացնել հայ ժողովրդի էթնիկական ծնավորման հիմքը:

Կարծում ենք, որ այս աշխատությունը որոշակի ներդրում է
Հայկական լեռնաշխարհի պատմաաշխարհագրական ուսումնա-
սիրության բնագավառում:

Թ. Ա. Ասոյան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԽՄԲԱԳՐԻ ԿՈՂՄԻՑ.....	3
ՏՈՒՆ ԹՈՐԳՈՄԱՅ.....	4
ԷՐԵԲՈՒՆԵ ՔԱՂԱՔԱՆՎԱՆ ՍՏՈՒԳԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՇՈՒՐՋ	9
ԱՆՏԻԿ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ՊԱՐԻԱԴՐԵՍ ԼԵՌԸ	17
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՌՆԱՇԽԱՐՀԻ ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ՀԱՏՎԱԾԻ ԵՎ ՍԱՀՄԱՆԱՄԵՐՁ ԳՈՏՈՒ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁ	27
ՋՐԻ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔԸ ԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՀԱՎԱՏԱԼԻՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱՅՈԼՈՒՄԸ ՆՈՐԱՏՈՒՍ ՏԵՂԱՆՎԱՆ ՄԵՋ	40
ՄԱՐԴԵՐԻ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ	44
ԿԱՍՊԻ-ՓԱՅՏԱԿԱՐԱՆ	53
ՓԱՅՏԱԿԱՐԱՆ ՔԱՂԱՔԻ ՏԵՂԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՇՈՒՐՋ	57
ՊԱՐՍՔ	63
ՂԱՐԱԴԱՂ	65
ԲԱՂԱՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՏԵՂԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	72
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	80